

עיה א מיי פיע מלי
פסו לי מוקדין
הלכה ים :
עו ב ב ד מיי פ"ד
מלי ק"ם הלכ' ג :
עו הו מיי פ"ז מלי
מדין הלכה ה :
עו ה מיי פ"ד מלכות
קרבן פסח הלכה ג
ופקד יע מלכות פסולי
מוקדין הלכה ג :

רב זביד אמר לעולם כדאמר מעיקרא . פי' בקונטרס דרב זביד
לא פליג אדרב חמא בר עוקבא ואיני חלף מפרש טעמו וקשה
לריב"ז דלא מלינו בשום מקום שיאמר לעולם ט' כדי לפרש ונראה
לו דרב חמא בר עוקבא ורב פפא לא פליגי דרב חמא בר עוקבא
מוקי כאן באכסנאי כאן בצבע"ה ואידי
ואידי בהחזיק בדרך אבל בלא החזיק
אפי' באכסנאי הוי כבע"ה חלף ללא
איירי דה ורב פפא מוקי אידי ואידי
באכסנאי ולא פליגי אדרב חמא בר
עוקבא ורב זביד פליגי אחרוייהו
וקבבר אכסנאי שלא החזיק עשאוהו
לזיקין אי נמי רב פפא ורב זביד
פליגי אליבא דרב חמא בר עוקבא
רב פפא סבר דרב חמא בר עוקבא
איירי בהחזיק אבל בלא החזיק הוי
אכסנאי כבעל הבית ורב זביד סבר
דאכסנאי אפי' לא החזיק עשאוהו
לזיקין וזוקא נקט רב חמא בר
עוקבא בעל הבית : **היה** מעמיד
את הטמאים בשער המזרח . אפינו
בטומאת קריין מיירי ונראה לר"י
דהאי שער המזרח היינו שער עזרת
נשים וזע"ג דלמך בפ"ק דיבמות
(דף ז) ובכמה דוכתי דטבול יום אינו
נכנס במחנה לוייה לא בכל מחנה לוייה
קאמר ללא מעזרת נשים ולפנים דהכי
מוכח במסכת כלים (פ"א מ"ח) דקתני
התם עזרת נשים מקודשת ממנה שאין
טבולי יום נכנסין להם : **בשרמא**
נטמא דכתיב והבשר אין לפסח דלמדי
דקתני במתניתין קאי דכיון דכתיב
בקרא ישרף אית לן למימר דהיינו
מיד בלא עיבור לורה דאי בעיבור
לישתוק קרא מיניה ולא ידענא
דישרף דהוה ליה טמא מדאמר לקמן
ורבה מוסף אף ר"י הגלילי דתניא כו'
אבל לרבנן דילפי מכל חטאת אשר
יוצא מדמה וגו' בעי עיבור לורה
זע"ג דכתיב (ג) ישרף אלמא משרף
לא משמע מיד מיהו י' לדמות דההוא
ישרף מוקמינן לשריפת' בקודש ואינו
מיותר אך י' להביא ראיה מדקאמר
בסמוך לן דמה נשפך דמה או שילא
חוז לקלעים מנלן והתם לא בעי בע"ג
מנלן שהם מיד בשריפה דהתנן בדם
ובצבעים טמא ונראה חלף מנלן
בשריפה קאמר ושריפה דמיד מסבירא
נפקא לן ולא מקרא וז"ל ואמאי לריב
קרא בפסול הדם דכיון דלריב עיבור
לורה פשיטא דשרף משום נותר
ואור"י דליטריך ללא ליעבד ליה

חוזר ושורפו כו' . אלמא מיעוטו שנפסל מעלי המערכה נמי שרפינן :
כאן באכסנאי . שאין לו עלים שורפו מעלי המערכה ומתני' בבעל
הבית : **שפתוק בדרך** . לא הטריחוהו לחזר על עלים כדקתני וכן
מי שילא אלמא בהחזיק בדרך עסקינן : **רב זביד** . כרב חמא מוקים
לה ואדרב פפא פליגי ויהיב טעמא תורה אור
למילתיה דרב חמא דכיון דלית ליה
עלים טס עשאוהו לזיקין והחזיק
בדרך דקתני מתני' לאשמועינן חזרה
נקט לה ולא משום עלים דהוא הדין
ללא החזיק : **באו לשורפו כו'** . כדמפרש
טעמא : **לידי סקל** . ליהנות מהן
האלה אחרת והנאה זו אין בו מעילה
דקתני ב"ד הוא ועל מנת כן מקדישין
אותו : **משום חסד** . שלאחר שריפתן
מחזירין מותר העלים לתוך ביתן
והרואה חושדן בגובני עלי המערכה
ונהנין מהן : **קני ותרומה** . קנים ותרומה
של דקל הכל יודעים שאינם מעלי
המערכה לפי שקלים הם וגשרפין מהר
ואין אש המערכה מתקיימ' בהן ומשום
חסד ליכא אבל משום נוסח איכא :
קני סהס . במסכת תמיד : **ראש**
המעמד . הממונה על כך מעמיד
את הטמאים של בית אב בכל בקר
בשער המזרחי כניסת כל אדם להר
הבית : **כדי לביישן** . שלא נהרו מלכותא
והרי העבודה של מחר היתה מוטלת
עליהן והיה להן לזכר : **משום חסד** .
שלא יתחדש שמפני מלאכתן אין כחולין
מלבוש לעבוד עבודה (ה) ומעמידן טס
כדי שיראו אותם בני אדם ויודעין
שמחמת טומאה הם חדילין ואיירי
דאיירי לעיל בהך פלוגתא דמפני
החסד נקט לה להא : **מפני** . הכל
יודעין שבטילים הן מן המלאכה ואין
מניחין עבודה מפני מלאכתן דהיינו
משום חסד ליכא ואין לריב להעמיד טס
טס ולמאן דלמך כדי לביישן לריב :
אי נמי דקדויל שישורא . מפשילי
תכלים שהיא חומות קלה ושכרה
מעט ואין בני אדם חסודין שיחלו
מלבוש לעבודה מפני ביטול מלאכה זו :

[תוספתא פ"א]

[תענית טו.לא :
כתובות ד.ד.]

תמיד דף ג.

ובמה דף קא :

הגהות
הבית
(ה) רשי"ד ר"ה
משום חסד וכו'
ומעמידים טס :
(ג) שם ד"ה
שמה חוז וכו'
אל שרפתא וכו'
פנימה היחם :
(ג) תוס' ד"ה
כש למא וכו'
זע"ג דכתיב
השרף אלמא
מתשרף אלא
השמה וכו'
דהוא שרף :

רבינו הננאל

והנותר שורפין אותו
במצורתיהן כו' איני
שורפין אותו
במצורתיהן והתנן בסוף
פרק ואלי עוברין בפסח
על בשר הקדש שיצא
בפסח הו"ו
ושורפו לפני הבירה
ושנינו הא קשיא אחו
באכסנאי שאין לו חצר
משנתנו בבעל הבית
ואכסנאי זה אפי' שלא
החזיק בדרך עשאוהו
כזיקין ששורפין אותו
לפי הבירה בשביל
ליהנות מעלי המערכה :
ת"ד באו לשורפו
במצורתיהן פ"ע צי
המערכה אין שומעין
לחטאי' דלמא פשיש
מיניה וברליק תחת
תבשילו ואחי ביה לידי
תקלה מעני עצמן לפני
הבירה אין שומעין להם
שלא לבייש מי שאין לו
אי נמי שאם יאמר
ויקחם וישרורו הוראים
כי עצי הקדש לקח ואם
הם קני ותרומת כנון
קוצים ותרומת שאין
ראוין למערכה כדתנן
בתמיד באלו היו רגלין
בכרוביות של תנאה
ושל אנו ושל עץ שמן
מועין אותו שלא לבייש
את מי שאין לו :
תנן התם בתמיד בסוף
פ"ה דאש השעבר היה
מעיד את הסמאים
בשרי מותר רב יוסף
אמר כדי לבייש רבא
אמר מפני החשר שלא
יחשורו כי לעבור
לכבוד ה' נכנסו והם
סמאים : **מתני'** הפסח
שנסא או שיצא ישרף
פיר כו' . יוצא מנלן
דכתיב הן לא הובא את
דמה לא הקדש סבלל
שאם נכנס דמה לקדש
בת שרפת הוא כדכתיב
(ויקרא ו) וכל חטאת
אשר יוצא מפרטה אל
אהל מועד לכפר בקדש
לא תחבל באש תשרף
פנימה כלומר פנימה
היתה ולא יצאת חוץ
למחיצת הקדש אבל
חבלו אותו סבלל שאלו
יצאת סוב עשיתם
ששרפתם אותה ש"ם
בשר היוצא חוץ
למחיצתו בן שרפה הוא
בשלמא נספא גלי דחטאת
בשלמים שהם קדשים
קלים והבשר אשר יגע
בכל פסח לא יאכל באש
ישרף והוא הדין לקדשי
קדשים אלא יוצא
אשכחן בחטאת שהיא
בשרה קדשים כי היא
בשרה קדשים קלים
מנא לן דתובין לן

דחוזר ושורפו לפני הבירה מעצי המערכה אמר
רב חמא בר עוקבא לא קשיא כאן באכסנאי
כאן בבעל הבית רב פפא אמר הא והא
באכסנאי כאן שהחזיק בדרך כאן שלא
החזיק בדרך רב זביד אמר לעולם כדאמר
מעיקרא כאן באכסנאי כאן בבעל הבית ואף
ע"ג דלא החזיק בדרך באכסנאי כיון דלית ליה
עשאוהו כזיקין דתנן הזיקין שורפין אותו
לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה
ת"ד *באו לשורפו בחצרותיהן ומעצי המערכה
אין שומעין להן לפני הבירה ומעצי עצמן אין
שומעין להן בשלמא מעצי המערכה
בחצרותיהן אין שומעין להן דילמא פיישן
מיניהו ואתו בהו לידי תקלה אלא לפני הבירה
מעצי עצמן מ"ט לא רב יוסף אמר *שלא
לבייש את מי שאין לו רבא אמר זמפני החשר
מאי בינייהו איכא בינייהו דראיתיה קני
ודריותא דלא הוי למערכה *תנן התם דראש
המעמד היה מעמיד את הטמאין על שער
המזרח מ"ט אמר רב יוסף כדי לביישן רבא
אמר זמפני החשר מאי בינייהו איכא בינייהו
מפני אי נמי דקא גדיל שישורא : **מתני'**
הפסח שיצא או שנמא ישרף מיד נמאאו
הבעלים או שמתו תעובר צורתו וישרף
בששה עשר ר' יוחנן בן ברוקה אומר אף זה
ישרף מיד לפי שאין לו אוכלין : **גמ'** בשלמא
יטמא כתיב *והבשר אשר יגע בכל טמא לא
יאכל באש ישרף אלא יוצא מנלן דכתיב הן
לא הובא את דמה אל הקדש פנימה *אמר
לו משה לאהרן מדוע לא אבלתם את החמאת
שמה נכנס דמה לפני ולפנים אמר לו לאו
אמר לו שמה חוץ למחיצתה יצתה אמר לו
לאו בקודש היתה אמר לו אי בקודש היתה
והן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה מדוע
לא אבלתם אותה מכלל דאי נפקא אינמי עייל
דמה לפני בת שריפה היא בשלמא נמאאו
גלי רחמנא בקדשים קלים *כ"ש בקדשי
קדשים אלא יוצא אשכחן קדשי הקדשים
קדשים קלים מנלן ורתו הא דתניא לן דמה
נשפך

קבורה קודם שיהיה נותר אי נמי הוה אמינא אפי' כשיהיה נותר
לא ישרף נותר שהיה ראוי לאכילה קודם שניתותר דוקא ישרף
כדמשמע לא תותירו אלא תאכלוהו אבל קשה דהיינו יליף יולא
בשריפה מתעטת דאהרן דהא ע"כ לא הוה לן משה על השריפה
דחטאת שנכנס דמה לפני דפסולו בדם בעי עיבור לורה והם
שרפיה מיד אלא היק' להו הא אם הובא יפה עשו שלא אכלוהו
דהיי כתיב רישיה דקרא מדוע לא אכלתם ומיהו נראה לרשב"א
דמליט למימר דלמדי דהוה מנלן וכולה שמעתין מסקא אליבא
דר' יוחנן דסבירא ליה לקמן דפסול הדם הוי פסולו בגופו לחשיב
דס ובשר חדא מילתא ובפסול בעלים דוקא קתני מתניתין דבעי
עיבור לורה וספיר מייתי השתא מתעטת דאהרן דמשה הוה לן
אם נכנס דמה לפני ספיר עובר דשרפה וכן דמה נמי קבעי
מנלן דמיד אך קשה על זה כיון דמסבירא לא הוה אמרינן דישרף
ולרבה בר אבוח דאפי' פיגול בעי עיבור לורה נמלן לימא דלא
מדין קאמר רב חמא בר עוקבא רבא וזבד ובצבעים דבעי עיבור לורה נמו סברא :
בקרש היתה . רש"י פירש דדריש מפנימה וכן ר"ח ולר"י נראה דדריש כההיא דריש

טעון שריפה : **דכתיב והבשר וגו'** . וגבי קדשים קלים כתיב : **שמה**
נכנס דמה . אל הקודש לכפר בהיכל ונפסלה כדכתיב (ויקרא ו) וכל
חטאת אשר יוצא מדמה וגו' א"כ הוא יפה עשיתם ששרפתם :
שמה חוז למחלסה . חוז לעזרה יאלת ומקרא יתירא דרשי לה
דלא ליטריך פנימה חלף הכי בעא מינייהו דרישא שמה יאלתה
ולא היתה פנימה ואם כן הוא יפה עשיתם ששרפתם (ג) פנימה
היתה ולא יאלת הא למדע שאם יאלת היה לו לשורפה : **נטמא** .
והבשר אשר יגע וגו' גבי שלמים כתיב וכו' קדשי קדשים
דחמירי : **אלא יולא** . בחטאת אשכחן וקדשים קלים מנלן דמליך
ליה תנא דמתניתין שריפה יולא דפסח : **לן דמה** . של בהמת
קרבן דאמרינן בוצחים (דף נו) מנין לדם שנפסל בשקיעת
החמה שגא' ביום הקריבו את זבחו ביום שאתה וזבח אתה מקריב כו' :
נשפך